

02/04/2019

“Γινόταν μέσα στον Παράδεισο μια ανταλλαγή δώρων”

[/ Αγιορείτικα](#)

Γέροντας Γεώργιος Καψάνης, Προηγούμενος Ι.Μ. Οσίου Γρηγορίου († 2014)

Η ευχαριστιακή ζωή στον Παράδεισο.

Ο Πανάγαθος Θεός έπλασε τον άνθρωπο από αγάπη, ελεύθερα, για να συμμετάσχει στην Ζωή Του. Τον επροίκισε με σπάνια χαρίσματα, το λογικό, το αυτεξούσιο, την αγαπητική δύναμη. Όλα αυτά αποτελούν το «κατ' εικόνα». Του έδωσε τα χαρίσματα αυτά για να μπορεί να ζήσει σε κοινωνία με τον Θεό, να αγαπά τον Θεό, να συνομιλή με τον Θεό, να προσφέρεται στον Θεό. Σύμφωνα με το πρώτο κεφάλαιο της Γενέσεως ο άνθρωπος ζούσε στον Παράδεισο ευτυχισμένα, μέσα στην αγάπη του Ουράνιου Πατέρα. Κάθε μέρα δεχόταν την επίσκεψή Του. Συνομιλούσε μαζί Του και χαιρόταν κοντά Του. Μέσα στον Παράδεισο ο Πανάγαθος Θεός τοποθέτησε τον άνθρωπο ως βασιλέα, να χρησιμοποιήσει όλα τα αγαθά που του έδωσε και χρησιμοποιώντας και εξουσιάζοντας αυτά σωστά να τα προσφέρει με ευχαριστία

στον Θεό. Προσφέροντας δε στον Θεό την ευχαριστία για όλα τα δώρα που του έδωσε, να είναι συγχρόνως και ιερεύς.

Έτσι ο πρώτος άνθρωπος ήταν βασιλεύς και ιερεύς. Μπορούσε να δέχεται τα πρόσωπα, τους άλλους ανθρώπους, τα πράγματα, τον εαυτό του, ως δώρα του Θεού και ευχαριστώντας τον Θεό να τα επαναπροσφέρει πάλι στον Θεό και Πατέρα του ως θυσία· ζούσε θεοκεντρικά· είχε ως κέντρο της ζωής τον Θεό· όλα τα δεχόταν ως δώρα του Θεού και όλα τα επέστρεφε στον Θεό ως δώρα δικά Του. Γινόταν δηλαδή μέσα στον Παράδεισο μια ανταλλαγή δώρων. Αυτή ήταν η ζωή των πρώτων ανθρώπων, όσο εδέχοντο την αγάπη του Θεού. Όλη τους η ζωή ήταν μια ευχαριστία, μια εκδήλωσι ευγνωμοσύνης προς τον Ουράνιο Πατέρα. Ήταν μια ζωή αγαπητική. Ό,τι έκανε ο άνθρωπος ήταν μια έκφρασι αγάπης προς τον Θεό και προς τον συνάνθρωπό του. Επιτελούσε τρόπον τινά μια Θεία Λειτουργία, την Λειτουργία του Παραδείσου· και συλλειτουργούσε σ' αυτήν την Λειτουργία μαζί με τους αγίους Αγγέλους, οι οποίοι προ του ανθρώπου ήδη είχαν δημιουργηθή ως λογικά κτίσματα του Θεού και είχαν ως αποστολή να λατρεύουν συνεχώς τον Θεό, να τον ευχαριστούν και να προσφέρωνται στον Δημιουργό τους.

Έκπτωσις του ανθρώπου από την ευχαριστιακή ζωή. Διατάραξις των σχέσεων του με τον Θεό, τον συνάνθρωπο, τον εαυτό του, την κτίσι.

Δυστυχώς όμως, όπως όλοι γνωρίζουμε, ο άνθρωπος παρασύρθηκε από τον διάβολο. Θέλησε να ανατρέψη το σχέδιο του Δημιουργού, να βάλη ως κέντρο του κόσμου τον εαυτό του αντί για τον Θεό, να ζή ανθρωποκεντρικά και όχι θεοκεντρικά. Όχι ευχαριστικά, αλλά αυτόνομα και εγωιστικά. Να χρησιμοποιή τα δώρα του Θεού, τους άλλους ανθρώπους, τον εαυτό του, χωρίς να τα αναφέρει στον Θεό, χωρίς να ευχαριστή τον Θεό. Να τα χρησιμοποιή κατά ένα εγωιστικό τρόπο. Αυτή η τοποθέτησις του πρώτου ανθρώπου, που είναι και η αμαρτία του, συνετέλεσε ώστε ο άνθρωπος να παύση να ζή σε κοινωνία με τον Θεό. Τώρα πιά δεν έχει εκείνη την ευλογία που είχε, να δέχεται την επίσκεψι του Ουράνιου Πατέρα του και αυτός να τρέχη κοντά Του, να συνομιλή και να χαίρεται μαζί Του.

Μετά την αμαρτία πάλι ο Θεός Πατέρας έρχεται κοντά του, αλλ' ο άνθρωπος δεν μπορεί να ζήση κοντά στον Θεό. Φοβάται, κρύβεται, γιατί ο εγωισμός δεν του επιτρέπει πιά να αισθάνεται τον Θεό Πατέρα του, όπως τον αισθανόταν μέχρι εκείνη την ώρα.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και σήμερα, όταν μερικές φορές τα παιδιά που παρασύρονται από τον εγωισμό και θέλουν να επαναστατήσουν κατά του καλού πατέρα τους, δεν μπορούν να τον πλησιάσουν όπως τον πλησίαζαν πριν επαναστατήσουν, κι ενώ αυτός τους αγαπά, πάει κοντά τους, αυτά φεύγουν, διότι

δεν μπορούν να αισθανθούν και να δεχθούν την αγάπη του αντιπροσφέροντας την δική τους αγάπη ως αντίδωρο.

Όταν ο άνθρωπος παύει να αισθάνεται τον Θεό ως Πατέρα του, παύει να αισθάνεται και τους άλλους ανθρώπους ως αδελφούς του. Δεν βλέπει πιά τους άλλους ανθρώπους ως δώρα του Θεού. Ανάμεσα στον εαυτό του και στον άλλο άνθρωπο μπαίνει η καχυποψία, ο φόβος. Ο άλλος άνθρωπος γίνεται αντικείμενο εκμεταλλεύσεως, σκεύος ηδονής, εχθρός και αντίπαλος. Στην ζωή μας μπαίνουν τα πάθη και έτσι η ζωή μας χάνει την δυνατότητα να είναι κοινωνία αγάπης και γίνεται κόλασις.

Σας θυμίζω εδώ έναν σύγχρονο φιλόσοφο, τον Σάρτρ, ο οποίος λέει ότι «ο άλλος άνθρωπος είναι η απειλή της ελευθερίας μας, είναι η κόλασίς μας». Εκεί οδηγεί ο εγωισμός. Όταν δεν μπορούμε να ζούμε τον άλλο άνθρωπο ως εικόνα του Θεού, ως αδελφό μας, τον βλέπουμε σαν απειλή της ελευθερίας μας, και τελικά η σχέση με αυτόν γίνεται κόλασις.

Χάνει λοιπόν την δυνατότητα ο άνθρωπος να αισθάνεται τον Θεό Πατέρα του, τον άλλο άνθρωπο αδελφό του. Επίσης χάνει την δυνατότητα να αισθάνεται τα υλικά πράγματα ως δώρα του Θεού και να τα χρησιμοποιή σωστά. Έτσι αρχίζει η κατάχρησις της φύσεως απ' τον άνθρωπο. Δεν κάνει πλέον χρήσι ευχαριστιακή όπως πρώτα, αλλά κατάχρησι. Η φύσις πάλι αρνείται να υπακούση στον άνθρωπο που έπαυσε να υπακούη στον Θεό και επαναστατεί εναντίον του. Τα στοιχεία της φύσεως εξεγείρονται, τα ζώα γίνονται άγρια, θέλουν να κατασπαράξουν τον άνθρωπο, χάνεται η ισορροπία και η αρμονία που υπήρχε μεταξύ ανθρώπου και φύσεως πριν να αμαρτήση ο άνθρωπος.

Αλλά χάνει και την εσωτερική του ειρήνη ο άνθρωπος. Δεν χωρίζεται μόνο από τον Θεό, τον συνάνθρωπό του και την φύσι. Διχάζεται και εσωτερικά. Πάσχει ένα είδος σχιζοφρενείας. Πράττει αυτό που δεν θέλει ή ακόμη αυτό που μισεί. Νοιώθει τους δύο νόμους, τον νόμο του Πνεύματος και τον νόμο της σαρκός. Και αυτοί οι δύο νόμοι συγκρούονται μέσα του. Αυτόν τον εσωτερικό διχασμό πάθαμε, όταν επαναστατήσαμε κατά του Θεού Πατρός μας.

Όταν ο άνθρωπος έπαυσε να ζή ευχαριστιακά, θεοκεντρικά, και άρχισε να ζή ανθρωποκεντρικά, έχασε τον άξονα, το κέντρο του κόσμου, τον Θεό. Όταν παύσης να ζής με τον Θεό και να τα συνδέης όλα με τον Θεό, είναι φυσικό ότι πλέον ο κόσμος δεν έχει για σένα κέντρο. Έτσι όλη η ζωή αποδιοργανώνεται. Ο άνθρωπος ενεργεί τις διάφορες πράξεις της ζωής του διεσπασμένα, χωρίς ενότητα. Ο κόσμος κομματιάζεται. Όλα είναι ασύνδετα μεταξύ τους. Μέσα στον κομματιασμένο κόσμο κομματιάζεται και αυτός και χάνει την εσωτερική του

ενότητα και ειρήνη.

Το ίδιο συμβαίνει και με τις επί μέρους λειτουργίες της ζωής. Όλες οι λειτουργίες της ζωής που πρώτα ήταν συνδεδεμένες με τον Θεό, τώρα αποσυνδέονται και μεταξύ τους. Επειδή και αυτές δεν έχουν κέντρο και ενότητα, χάνουν την δυνατότητα να αποτελούν όλες μαζί μια λειτουργία, δηλαδή μια προσφορά όλης της υπάρξεως του ανθρώπου στον Θεό.

[*] Απομαγνητοφωνημένη ομιλία που έγινε στην αίθουσα διαλέξεων της Ιεράς Μητροπόλεως Δράμας την 9η Μαΐου 1982 προσκλήσει και παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δράμας κ.κ. Διονυσίου.